

ผลของโปรแกรมการออกกำลังกายแบบแอโรบิคต่อระดับความดันโลหิตของกลุ่มเสี่ยงความดันโลหิตสูง อำเภอชุมนอย จังหวัดศรีสะเกษ

Effects of an Aerobic Exercise Program on Blood Pressure among Pre-Hypertensive Adults,
Yang Chum Noi District, Sisaket Province

ธิดารัตน์ ก้อนทอง วท.บ.

นักกายภาพบำบัดชำนาญการ
โรงพยาบาลชุมนอย จังหวัดศรีสะเกษ

ที่มาและวัตถุประสงค์ ความดันโลหิตสูงเป็นปัญหาสาธารณสุขระดับโลก WHO (2020) รายงานว่ามีผู้ป่วยกว่า 1.28 พันล้านคนทั่วโลก เป็นสาเหตุสำคัญของโรคหัวใจและหลอดเลือด โรคหลอดเลือดสมอง และโรคไตเรื้อรัง ประเทศไทยพบความชุกร้อยละ 24.7 อำเภอชุมนอย จังหวัดศรีสะเกษ พบกลุ่มเสี่ยง (SBP 140-160/ DBP 90-100 mmHg) เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง แนวทาง ACC/AHH (2017) และ WHO (2020) แนะนำการออกกำลังกายแบบแอโรบิคเป็น First-line intervention โดย Meta-analysis ของ Cornelissen & Smart (2013) ยืนยันว่าลด SBP ได้เฉลี่ย 3.5-8.0 mmHg การศึกษาครั้งนี้มี**วัตถุประสงค์**เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการออกกำลังกายแบบแอโรบิคที่บูรณาการ อสม.ต่อระดับความดันโลหิตของกลุ่มเสี่ยงในชุมชนชนบท **วิธีการศึกษา** การวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อน-หลัง (One-group pretest-posttest) คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 30 ราย อายุ 35-70 ปี ที่มีความดันโลหิต 140/90-160/100 mmHg ไม่รับยาลดความดันโลหิต และผ่าน PAR-Q ดำเนินการ ธ.ค. 2568 - ก.พ. 2569 โปรแกรมการออกกำลังกายแบบแอโรบิค (FITT Principle, ACSM 2021) 1. March in Place การเดินอยู่กับที่ 2. Step Touch การก้าวเท้าแตะ 3. Arm Circles การหมุนแขนวงกลม 4. Knee Lifts + Arm Press การยกเข่าพร้อมดัน 5. Side Step การก้าวเท้าข้าง 6. Cool-down Stretch การยืดกล้ามเนื้อหลังออกกำลังกาย ซึ่งมีการติดตามโดย อสม. เยี่ยมบ้านสัปดาห์ละ 1 ครั้ง บันทึกความดันโลหิตและให้กำลังใจ นักกายภาพบำบัดประเมินซ้ำสัปดาห์ที่ 8 วิเคราะห์ด้วย paired sample t-test ($\alpha = 0.05$) ผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 74.0) อายุเฉลี่ย 54.8 ± 8.2 ปี ไม่มีการสูญหายตลอดการศึกษาหลังโปรแกรม 8 สัปดาห์ ความดัน Systolic ลดจาก 151.53 ± 4.88 เป็น 132.97 ± 3.38 mmHg (ลดลง 18.56 mmHg, $t = 15.08$) และ Diastolic จาก 91.37 ± 5.78 เป็น 77.50 ± 5.98 mmHg (ลดลง 13.87 mmHg, $t = 10.86$) ทั้งสองค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.001$) เกิน MCID ≥ 5 mmHg และกลุ่มตัวอย่างทุกรายมีความดันโลหิตต่ำกว่า 140/90 mmHg สรุปและขอเสนอแนะ โปรแกรมแอโรบิค 8 สัปดาห์ที่บูรณาการอสม. ลดความดันโลหิตได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและทางคลินิก ผลลัพธ์สูงกว่าค่าเฉลี่ย Meta-analysis สากล สะท้อนบทบาทสำคัญของอสม.ต่อการปฏิบัติตามโปรแกรม ควรบูรณาการโปรแกรมนี้เข้าสู่ระบบบริการปฐมภูมิ (รพ.สต) และศึกษาต่อด้วย RCT ที่มีกลุ่มควบคุม

คำสำคัญ การออกกำลังกายแบบแอโรบิค, ความดันโลหิตสูง, กลุ่มเสี่ยงความดันโลหิตสูง, อสม., กายภาพบำบัดชุมชน